

| | |
|---------------------------------|--|
| Õppekava nimetus: | MÄNGUTERAPEUT (Playtherapist) |
| Õppekavarühm: | Teraapia- ja taastusravi |
| Õppe eesmärk: | Mänguteraapiaalase koolituse läbimine võimaldab õpilasel töötada mänguterapeudina |
| Hariduse liik: | Täienduskoolitus |
| Õppekava koostamise alus: | UKS-s Mänguterapeudi tööle esitatavad nõuded ja koolitus (www. http://playtherapy.org.uk/), Loovteraapeudi kutsestandard (tase 7) |
| Õppekeel: | Eesti keel |
| Koolituse liik: | Töölane koolitus |
| Õppekava maht: | 713 tundi, sellest iseseisvat tööd 337 tundi |
| Õppeaeg: | 30 kuud |
| Õppetöö korraldus: | Auditoorne õpe, praktikaõpe, iseseisev töö |
| Õpingute alustamise tingimused: | Psühholoogi, sotsiaaltöötaja, pedagoogi või meditsiinitöötaja haridus või mõne psühhoteraapia suuna või lastega töötava spetsialisti eriala eelnev läbimine |
| Lõpetamise tingimused: | Õpilane peab olema sooritanud kõik õppekavas ettenähtud arvestused ja praktilised tööd |
| Lõpetamisel antav dokument: | Tunnistus mänguteraapia programmi läbimise kohta |

SISSEJUHATUS

Käesolev õppekava on välja töötatud inimestele, kes soovivad tööle asuda mänguterapeudina ning saada mänguterapeudi kvalifikatsiooni.

Mänguteraapia on peamiselt lastega tegelev psühhoteraapia suund.

1. MÄNGUTERAPEUDI ROLL JA ÜLESANDED

Mänguteraapeut on isik, kes on läbinud mänguterapeudi õppe Tervisekooli õppekava järgi. Mänguteraapeut on omandanud kutsetöök vajalikud teoreetilised teadmised ja praktilised oskused, sooritanud vajalikud arvestused ning lõpueksami.

Mänguterapeudilt on nõutav iga-aastane erialaline enesetäiendamine.

Nõuded õpingute alustamiseks:

Mänguteraapeudi koolituse läbimiseks on vajalik eelnev sotsiaaltöötaja, psühholoogi, pedagoogika või meditsiinialane haridus või mõne psühhoteraapiasuuna psühhoteraapeudi v muu lastega tegeleva spetsialisti kutse.

Mänguteraapeudi tööks vajalikud teadmised, oskused ja isikunõuded, mida püütakse õppeaja jooksul arendada:

| | |
|------------|--|
| Teadmised: | <ul style="list-style-type: none">• Lapse füüsiline ja emotsionaalne areng• Töö gruppide, perekonna ning üksikkliendiga• Mäng terapeutilise vahendina ning selle kasutamise põhimõtted• Laps ja kriis, lapse haiguskogemus• Mänguteraapeudi erinevad tööriistad – joonistamine, värvid, savi, loov visualiseerimine ja lõõgastus, draamateraapia, liikumine ja tants, muusika, käpiknukud ja maskid, liiv/liivakast, legod, muinasjutud, mandalad, terapeutiline lugude jutustamine, terapeutilised kaardid• Teraapia kui protsess• Äri juhtimine ja äri alustamise põhimõtted• Eetika• Kliendi nõustamine• Keskkonna turvalisus• Tegevusvaldkonda reguleeriv seadusandlus• Mänguteraapia eriala edendamine |
| Oskused: | <ul style="list-style-type: none">• Kliendi seisundi hindamise ja seisundi muutuste hindamise oskus• Oskus kasutada mänguteraapeutilisi võtteid vastavalt kliendi seisundile ja vajadustele• Mänguteraapia seansi dokumenteerimisoskus• Töö otstarbekalt ja kliendisõbralikult organiseerimise oskus |

| | |
|--------------|---|
| | <ul style="list-style-type: none"> • Turvalise keskkonna loomise oskus • Terapeutilise suhtlemise oskus • Motiveerimise oskus • Meeskonnatöö ja asjaajamise oskus • Lapse ja perega suhtlemise oskus |
| Isikunõuded: | <ul style="list-style-type: none"> • Empaatiavõime • Hoolivus • Positiivne eluhoiak • Korrektsus • Tolerantsus • Pingetaluvusvõime • Koostöövõime |

2. KOOLITUSE ÜLDEESMÄRGID

Kutsealase koolituse kaudu püüab kool aidata õppuril kohaneda ühiskonnas toimuvate muutustega ning valmistada neid ette elukestvaks õppeks.

Eesmärgiks on koolitada isikuid, kes on võimelised pakkuma mänguterapeudi teenuseid. Mänguterapeut on saanud vastavalt õppekavale ettevalmistuse:

- mänguterapeutiliste tehnikate kasutamiseks lastel;
- teadmiste hankimiseks ja oma isiku arendamiseks;
- isiku inimväärkuse austamiseks ja kliendi kohtlemiseks võrdväärse partnerina.

3. NÕUDED ÕPINGUTE ALUSTAMISEKS

Vastuvõttdokumendid:

- isiklik avaldus
- õppimise eelduseks oleva eriala lõputunnistuse koopia
- motivatsioonikiri
- elulookirjeldus (CV)

Vastuvõtt toimub vastuvõtuvestluse alusel.

Õppetöö on õpilastele tasuline.

Kogu õppemaksu võib tasuda korraga enne koolituse algust, kvartalite kaupa või kuude kaupa graafiku alusel, mis fikseeritakse õpilasega sõlmitud lepingus. Õppemaksust saab õppija vabastada peale lepingu lõpetamist kooliga.

4. ÕPPEAEG

Õppetöö maht on 713 tundi ja jaguneb temaatiliselt kolme moodulisse. Õppetöö kestab kokku 30 kuud.

5. NÕUDED ÕPINGUTE LÕPETAMISEKS

Kooli lõpetanuks loetakse õpilased, kes sooritavad kõik õppekavas ettenähtud praktilised tööd ning on osalenud õppetöös vajalikul määral. Kooli lõpetanud saavad tunnistuse mänguteraapeudi koolituse programmi läbimise kohta.

6. ÕPPEBAAS

Teoriaõpe toimub Tervisekooli ruumides Kalevi 108 Tartus. Praktikaõpe toimub isiklikus praksises.

Koolil on oma maja. Kool omab kahte õpperuumi - ühte suuremat loengusaali ning väiksemat rühmatöö ruumi, samuti mitmeid nõustamise kabinette. Koolil on olemas vajalikud õppe- ning näitlikustamise vahendid, samuti vajalikud raamatud ning mänguteraapias kasutatavad spetsiaalsed vahendid: liiv, savi, plastiliin, paberid, pliiatsid, värvid, mänguasjad, kaardid jne.

7. ÕPETAJAD

Põhiainete õpetajad on erialase hariduse, andragoogilise ettevalmistuse ja vastava töökogemusega (vt. <http://www.tervisekool.ee/oppekavad-ja-opetajad>).

8. KOOLITUSE EESMÄRGID ja ÕPIVÄLJUNDID

Üldeesmärk ja õpiväljund:

Õpilane viib läbi nõuetekohase mänguteraapia seansi, kasutades vajadusel mänguteraapilisi tööriistu.

ÕPPEKAVA KOOSNEB KOLMEST MOODULIST

8.1. I MOODULI EESMÄRGID JA ÕPIVÄLJUNDID MÄNGUTERAAPIA ALUSED, SEADUSANDLUS

Õpilane:

1. Analüüsib mänguteraapia kohta Eesti teraapiamaastikul;
2. Nimetab mänguteraapeudi tööks vajaminevaid oskusi ja kasutatavaid abivahendeid ja oskab valida nõustamiseks vajalikke vahendeid;
3. Eristab terapeutilist mängu meelelahutuslikust mängust;
4. Eristab lastekaitse sekkumist vajavad juhtumid mitte vajavatest ja oskab vajadusel valida spetsialisti, kelle poole pöörduda.

II MOODULI EESMÄRGID JA ÕPIVÄLJUNDID MÄNGUTERAPEUDI TÖÖS KASUTATAVAD TEHNIKAD

Õpilane:

1. Demonstreerib oskust valida teraapiatööks vajalikke vahendeid/tööriistu grupis ja üksikliendiga - valib ja kasutab mänguterapeutilisi tehnikaid sõlutvalt kliendi vajadustest ja seisundist;
1. Kirjeldab mänguteraapia protsessi;
2. Teeb vahet terapeutilisel ja pedagoogilisel lähenemisel lapsele.
3. Dokumenteerib juhtumi, demonstreerib oma teadmisi dokumenteerimise põhimõtetest ja selle olulisusest

III MOODULI EESMÄRGID JA ÕPIVÄLJUNDID

PSÜHHOLOOGIA JA NÕUSTAMISE ALUSED, LAPSE ARENG ENESEANALÜÜS

Õpilane:

1. Arutleb nõustamiseks vajalike oskuste kasutamise võimaluste üle ning demonstreerib oma oskust kasutada nõustamis- ja terapeutilisi tehnikaid praktilises teraapiatöös;
2. Nimetab erinevas vanuses laste jaoks sobivad mänguteraapia meetodid ja kasutatavad vahendid;
3. Tunneb ära teraapiaseansi ajal kasutatavad kuulamistakistused, teraapias kasutatavad vead ning analüüsib neid;
4. Tunneb ära enda tugevused ja arenemist vajavad aspektid.

9. ÕPPEKAVA STRUKTUUR JA ÕPPEAJA KESTVUS

Õppetöö kogumaht on 713 tundi

Sellest auditoorne õppetöö 376 tundi

- teooriaõpet 137 tundi
- praktikakõpet 239 tundi

Iseseisev töö 337 tundi

Õppeaeg on jagatud kolme moodulisse ja kestab kokku 30 kuud.

10. AINEKAVAD

Info koolis õpetavate õppejõudude kohta : <http://www.tervisekool.ee/oppekavad-ja-opetajad>

Õppetöö jaotuvus õppeaja jooksul

| Õppeained | Teooria tunde | Praktika koolikeskonnas | Iseseisva töö tunde | Kokku |
|---|---------------|-------------------------|---------------------|-------|
| Mänguteraapia ajalugu | 2 | | | 2 |
| Mänguteraapia alused | 2 | | | 2 |
| Eesti lastekaitse | 4 | | | 4 |
| Savi ja voolimismassi kasutamine | 4 | 8 | 5 | 17 |
| Liiva ja liivakasti kasutamine | 4 | 8 | 5 | 17 |
| Muusika kasutamine | 3 | 8 | 5 | 16 |
| Loova kujutluse kasutamine | 3 | 8 | 5 | 16 |
| Lugude jutustamise, sümbolite ja mandalate kasutamine | 7 | 20 | 10 | 37 |
| Näitlemise/rollimängude kasutamine | 6 | 12 | 6 | 24 |
| Käpiknukkude ja maskide kasutamine | 6 | 21 | 10 | 37 |
| Terapeutiliste kaartide kasutamine | 3 | 8 | 5 | 16 |
| Liikumise ja tantsu kasutamine | 6 | 16 | 5 | 27 |
| Joonistamise ja kunsti kasutamine | 5 | 8 | 5 | 18 |
| Legode ja lauamängude kasutamine | 4 | 12 | 5 | 21 |
| Sotsiaalsete oskuste õpetamine | 4 | 12 | 5 | 21 |
| Töö viha, väärkohtlemise, enesevigastamise, lapsendamise, kiindumushäire, autismi, söömishäirete, hüperaktiivsuse, kaotuse ja leinaga puudega laste puhul | 34 | 53 | 33 | 120 |
| Nõustamistehnikad | 21 | 26 | 37 | 84 |
| Lapse areng | 3 | | | 3 |
| Kliendi seisundi hindamine | 2 | 2 | 4 | 8 |
| Eneseanalüüs | 2 | 2 | 50 | 54 |
| Töö gruppidega | 3 | 3 | | 6 |
| Töö perekonnaga | 6 | 10 | | 16 |
| Laps ja haigus | 3 | 2 | | 5 |
| Arvestus | | | 142 | 142 |
| | 137 | 239 | 337 | 713 |

I MOODUL

| | |
|---|----------------|
| Mänguteraapia alused, seadusandlus | 8 tundi |
| Mänguteraapia ajalugu | 2 |
| Mänguteraapia alused | 2 |
| Eesti lastekaitse | 4 |

II MOODUL

| | |
|---|------------------|
| Mänguterapeudi töös kasutatavad tehnikad | 387 tundi |
| Savi ja voolimismassi kasutamine | 4/8 |
| Liiva ja liivakasti kasutamine | 4/8 |
| Muusika kasutamine | 3/8 |
| Loova kujutluse kasutamine | 3/8 |
| Lugude jutustamise, sümbolite ja mandalate kasutamine | 7/20 |
| Näitlemise ja rollimängude kasutamine | 6/12 |
| Käpiknukkude ja maskide kasutamine | 6/21 |
| Terapeutiliste kaartide kasutamine | 3/8 |
| Liikumise ja tantsu kasutamine | 6/16 |
| Joonistamise ja kunsti kasutamine | 5/8 |
| Legode ja lauamängude kasutamine | 4/12 |
| Sotsiaalsete oskuste õpetamine | 4/12 |
| Töö viha, väärkohtlemise, enesevigastamise, lapsendamise, kiindumushäire, autismi, söömishäirete, hüperaktiivsuse, kaotuse ja leinaga puudega laste puhul | 34/53 |
| Iseseisev töö | 104 |

III MOODUL

| | |
|--|------------------|
| Psühholoogia ja nõustamise alused, lapse areng. Eneseanalüüs. | 176 tundi |
| Nõustamistehnikad | 21/26 |
| Lapse areng | 3 |
| Kliendi seisundi hindamine | 2/2 |
| Eneseanalüüs | 2/2 |
| Töö gruppidega | 3/3 |
| Töö perekonnaga | 6/10 |
| Laps ja haigus | 3/2 |
| Iseseisev töö | 91 |
| Arvestus | 142 tundi |

11. TEOORIA- ja PRAKTIKAÕPPE ORGANISEERIMINE

Teoriaõppes kasutatakse erinevaid õppetöö vorme: loengut, seminar-arutelusid, grupitööd, rollimänge.

Praktikaõpe kujutab endast praktiliste oskuste treeninguid õpperuumides ning isiklikus praksises.

12. HINDAMINE JA HINDAMISKIRTEERIUMID

Hindamisel pööratakse tähelepanu erinevates õppeainetes õpitud teoreetiliste teadmiste seostamise oskusele ja teooriateadmiste seostamisele praktikaga.

- Õppeaja jooksul peab õpilane esitama 7 juhtumi analüüsi.
- Õppeaja jooksul peab õpilane pidama igakuiselt iseennast, oma õpitud oskusi, teadmisi ja sellele baseeruvat tööd analüüsivat päevikut.
- Igas õppetsükli osaleb õpilane praktilisel oskuste treeningul (teraapiasituatsioonide läbiharjutamine kolmikutes – vaatleja, klient, terapeut), saades vaatlejalt kirjaliku tagasiside, millele annab arvestuse õppejõud. Üks kaks korda õppe jooksul on kohustuslik saada kirjalik tagasiside õppejõult oma teraapiaseansile.
- Õppetöö käigus tuleb kirjutada 500-sõnaline analüüs enda kui tulevase mänguterapeudi kohta.
- Õppetöö lõpetamiseks peab õpilane tegema kokkuvõtva töö mänguteraapiat puudutaval teemal ning viima läbi mänguteraapiaseansi.

Õpilane saab arvestuse, kui ta ei ole puudunud praktilistest treeningutest ja mitte üle 20% teooriaõppest ning esitanud kõik lõpetamiseks vajalikud tööd hindele „arvestatud“.

Kui õpilane puudub mõnest tsüklist enam kui 20%, peab ta tegema vastava teema kohta arvestuse või läbima tsükli tagantjärele.

I moodul

| <u>Hindamismeetod</u> | <u>Hindamiskriteeriumid</u> |
|---|--|
| Kirjutab iga kohtumise kohta päeviku, mille esitab õpetajale. | Õpilane analüüsib oma päevikus mänguteraapia asukohta Eesti teraapiamaastikul ja arutleb selle üle, et milliseid mänguteraapeudi töös kasutatavaid abivahendeid ja oskusi on selleks tööks vaja. Arutlustes eristab mänguteraapeutilist lähenemist meelelahutuslikust mängust. |
| Grupitöös esitab suuliselt juhtumi analüüsi lastekaitse teemal. | Eristab lastekaitse sekkumist vajavad juhtumid mittevajavatest ja oskab vajadusel valida spetsialisti, kelle poole pöörduda. |
| Viib läbi teraapiaseansid kaasõpilasi kliendina kasutades, olles ise kordamööda nii kliendi, vaatleja kui terapeudi rollis. Vaatlejana kirjutab tagasiside terapeudile. | Oskab terapeudi rollis pidada kinni ettenähtud ajast ja kasutab mänguteraapeutilisi vahendeid. Vaatlejana toob välja kasutatud mänguteraapeutilised tehnikad ja nõustamisvead. |

II moodul

| <u>Hindamismeetod</u> | <u>Hindamiskriteeriumid</u> |
|---|--|
| Kirjutab iga kohtumise kohta päeviku, mille esitab õppejõule | Õpilane arutleb vabalt mänguteraapiaga seonduvatel teemadel - seostab õpitut oma töökogemuse ja tulevikus ees ootava mänguteraapeudi tööga. |
| Esitab juhtumi analüüsid | Kirjeldab mänguteraapia protsessi läbi reaalse v väljamõeldud teraapiasituatsiooni. Teeb vahet terapeutilisel ja pedagoogilisel lähenemisel lapsele. Kasutab praktikas mänguteraapeudi tööriistu valides õigeid vahendeid. On dokumenteerinud juhtumi nõuetele vastavalt. |
| Viib läbi teraapiaseansid kaasõpilasi kliendina kasutades, olles ise kordamööda nii kliendi, vaatleja kui terapeudi rollis. Vaatlejana kirjutab tagasiside terapeudile. | Oskab terapeudi rollis pidada kinni ettenähtud ajast ja kasutab mänguteraapeutilisi vahendeid. Vaatlejana toob välja kasutatud mänguteraapeutilised tehnikad ja nõustamisvead. |

III moodul

| <u>Hindamismeetod</u> | <u>Hindamiskriteeriumid</u> |
|--|--|
| Grupitöö | Õpilane osaleb aktiivselt grupiarutelus, koostab grupitöö käigus nimekirja erinevas vanuses laste jaoks sobivatest mänguteraapia meetoditest ja kasutatavatest vahenditest |
| Esitab eneseanalüüsi | Tunneb ära ja nimetab enda kui tulevase mänguteraapeudi tugevused ja veel arendamist vajavad oskused. |
| Kirjutab iga kohtumise kohta päeviku, mille esitab õppejõule | Õpilane arutleb vabalt mänguteraapiaga seonduvatel teemadel - seostab õpitut oma töökogemuse ja tulevikus ees ootava mänguteraapeudi tööga. |
| Esitab juhtumi analüüsid | Kirjeldab mänguteraapia protsessi läbi reaalse v väljamõeldud teraapiasituatsiooni. Teeb vahet terapeutilisel ja pedagoogilisel lähenemisel lapsele. Kasutab praktikas mänguteraapeudi tööriistu valides õigeid vahendeid. On dokumenteerinud juhtumi nõuetele vastavalt. |
| Viib läbi teraapiaseansid kaasõpilasi kliendina kasutades, olles ise | Oskab terapeudi rollis pidada kinni ettenähtud ajast ja kasutab |

| | |
|--|--|
| kordamööda nii kliendi, vaatleja kui terapeudi rollis. Vaatlejana kirjutab tagasiside terapeudile. | mänguterapeutilisi vahendeid. Vaatlejana toob välja kasutatud mänguterapeutilised tehnikad ja nõustamisvead. |
| Lõputöö esitamine | Lõputöö vastab sellele esitatud nõuetele (vastavalt juhendile) |

12.2. Kordusarvestused

Arvestuse ja eksami mittesooritanud õpilane saab loa arvestust veel kaks korda sooritada.

12.3. Järelarvestus ja järeleksam

Järelarvestus määratakse siis, kui õpilane haiguse või mõne muu mõjuva tõestatud põhjuse tõttu ei saanud osa võtta plaanikohasest arvestusest. See toimub kooli ja õpilase vahelise kokkuleppe alusel nii ruttu kui võimalik pärast seda, kui õpilane esitab tõendi või avalduse.

13. KOOLI LÕPETAMINE

Õpilane lõpetab kooli, kui on läbinud nii teooria- kui praktilise osa ning sooritanud kõik arvestused.

Kaaskiri

Emma Moat Play Therapist

BA (Hons), Counsellor, Level 4 (BACP accr), Dip Play Therapy, PTUK, Cert Play Therapy PTUK Member of BACP / PTUK

20 North Street, Burwell, Cambridge, CB25 0BA
Tel:07717443514 Email:emmakmoat@googlemail.com

To who it may concern

The outlined programme of study for the Estonia course, is in my opinion comprehensive and detailed enough for those studying to go ahead to practice therapeutic play and creative arts with children.

It covers the basic training that is also used in the UK and the USA to qualify students as play therapists. The inclusion of social welfare and child protection, as well as the basic theories of child development, combined with the uses of the play therapy 'tool kit' is a good grounding for training.

Assessments of case studies and a diary will provide the students for personal and professional reflection and development; book reviews will ensure that the students get up to date with current practice and theory, and the continuous supervision in place from qualified professionals, will ensure that each student is continuing successfully through the course.

I am happy to recommend this course.

Emma Moat
BACP, PTUK, Play Therapist